GAZETA LWOWSKA.

We. Czwartek Nro. 20. 5. Lutego 1818.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy Galicyyski, otrzymał od Grecko-Katolickiego Konsystorze Przemyślskiego nowe doniesienia o postępach przedmiotu szkolnego w Dyecezyi tegoż Konsystorza, które, iako dowody nayychwalebnieyszey gorliwosci X. Metropolity, Duchowieństwa i Obywateli, z szczególnieyszem ukontentowaniem do wiadomości publiczney podaie.

Oprócz tych ofiar, które iuż w nummerze 160tym przeszłoroczney gazety Lwowskiey wyszczególniono, poniżsi JJ. XX. Plebani, częścią sami, a częścią za pomocą kościelnych swoich pootwierali szkoły, w których według przepisów młodzież nauczaią, a mianowicie:

W Cyrkule Przemyślskim: Kotoski w Swiętom uczy 26 dzieci *); Witoszyński w Matkowicach; 25; Borysiewicz w Krowinkach, 22; Maxymowicz w Nehrybce, 20; Borecki w Siedliskach, 12; Łozyński w Hurku, 20; Kopystyński w Sosnicy, 24; Mironowicz w Drohoiowie, 14; Nehrebecki w Troyczycach, 16; Kulmatycki w Mahowicach, 18; Turczmanowicz w Kormanicach, 28; Pohorecki w Zaleskiey Woli, 83; Lityński w Chotynicach i w Hruszowicach, 29; Maxymowicz w Kalnikowie, 15; Kewakowicz w Ninowicach, 33; Lewicki w Lazie, 16; Waśkowicz w Laszkach Jarosławskich, 31; Gruszkiewicz w Wysocku, 35; Kaczkowski w Sukorowie, 15; Kmicikiewicz w Wetlinie, 46; Witoszyński w Makowisku, 24; Lityński w Ryszkowey Woli, 24; Noskiewicz w Ostrowie, 21; Reynarowicz w Cetuli, 28; Monasterski w Cieplicach, 21; Szarski w Dąbrowicy, 12; Lazurkiewicz w Dobrey, 24; Szczurkiewicz w Korzenicy, 7; Chodanowicz w Lezachowie, 10; Byliński w Miękiszu nowym, 21; Nazarewicz w Mołodyczu 11; Krypiakiewicz w Pełkiniu, 5; Hanasiewicz w Piskorowicach, 19; Chotyniecki w Sieniawie i w Rudzie, 11; Czerlunczakiewicz w Więzownicy, 39; Casławski w Bachowie, 14; Miratynski w Babicach, 28; Kopystyński w Chiżyrce, 24; Surowicki w Kramarzówce, 16; Gałecki w Pruchniku 14; Gaudonowicz w Pełniatyczach, 33; Bryliński w Rozburzu okrągłym, 6; Czaykowski w Nakonecznem, 8, Pietrasiewicz na przedmieściu Jaworowskiem, 46; Lankowski w Trościanicach, 9; Podluski w Załużu, 8; Kaczkowski w Lubieniu, 11; Tarasiewicz w Olszanicy, 10; Kuczyński w Nowym Jazowie, 8; Lewicki w Czernielawie, 19; Hankiowicz w Wierzbianach, 20; Węgrzynowicz w Starym Jazowie, 20; Zieliński w Skle, 15; Dębniak w Krakowicach, 30, Kiczura w Zmiiowiskach, 10; Nestorowski w Laszkach Mościskich, 43; Kubajewicz w Rayterowicach i w Bułanowicach, 50; Czepelski w Małnowie, 25; Romanowicz w Bykowie, 19; Kulmatycki w Czerniawie, 6; Choynacki w Hodyniu, 6; Smoliński w Krokieńcach, 21; Hlinkowski w Myślatyczach, 14; Nesterowski w Sarnach, 15; Budzynowski w Sokoli, 20; Czapelski w Starzawie, 6; Stoczkiewicz w Tumanowicach, 8; Lityński w Małnowskiey Woli, 15; Hudyłowicz w Arlamowskiey Woli, 30; Kustrycki w Więckowicach, 31; Czapelski w Bortiatynie, 10; Denesowicz w Dmitrowicach, 10; Dyhdalewicz w Dobrzanach, 8; Wołos w Dołhomościskach, 62; Dobrzański w Mołoszkowicach, 35; Musianowicz w Leśniowicach, 16; Baczyński w Makuniowie, 20; Czaykowski w Mużyłowicach, 12; Sawicki w Niklowicach, 5; Teodorowicz w Tuligłowie, 3; Podłuski w Tuczapach, 39; Uhnicki w Sądowey Wiszni; 36; Korosteński w Wołczynszczowicach, 21.

W Cyrkule Żółkiewskim: Witoszyński w Lublincu nowym, 61; Nabyłowicz w Krownicy; 14; Sierociński w Radruzu, 39; Kuryłowicz w Żukowie 24; Kowalski w Smolinie, 56; Kmicikiewicz w Dzikowie, 32; Warkowicz w Starem Siole, 18; Bukstyński w Suchey Woli, 20; Pacławski w Ułazowie, 30; Kiwerowicz w Zapałowie, 39; Sajowski w Białey Piaskowey, 12; Lipnicki w Kamionce Lipnickiey, 18; Sabatowicz w Kamionce Starowieyskiey, 19; Jaremkiewicz w Kniaziach Lubychich, 30; Leligdowicz w Magierowie, 24, Lewicki w Żurawcach, 45; Baczyński w Mostach Wielkich, 22; Wołoszyński w Poddubcach, 26; Dziedzicki w Uhnowie, 42; Błoński w Nahorcach, 10; Błoński w Żołtańcu, 15; Teodorowicz w Kłodnie, 8, Jasiński w Ceperowie, 15; Doczkiewicz w Kukizowie 10;

---

*) Liczba dzieci uczących się, wzięta iest z roku 1817go

Doliński w Bemenowie, 13; Rządkowski w Stroniatynie, 13; Szyprykiewicz w Nowem Siele i w Kisielowie, 22; Teodorowicz w Kulikowie, 22; Bilewicz w Kuninie, 100; Nowesiadłowski w Dobrusinie, 12; Nienatkiewicz w Piłach 10; Parylewicz w Woysławicach, 16; Witoszyński w Waręźu, 10; Luczkiewicz w Tuturkowicach, 30; Trylowski w Siebieczowie, 15; Lewicki w Sielcu, 23; Towarnicki w Reklinicach, 24; Prokopowicz w Steniatynie, 58; Towarnicki w Ulwuwku 16; Lewicki w Jastrząbicach, 23; Jurkiewicz w Radwańcach 30; Gliński w Torkach, 21; Lisikiewicz w Rozdziałowie, 20.

W Cyrkule Samborskim: Drzymalik w Komarnie, 28; Lesiecki w Szołomińcach, 11; Hankiewicz w Hoszanach 14; Dobrzański w Nowosiółkach gościnnych, 20; Szwedzicki w Zagorzu, 28; Łopczyński w Kropielnikach, 19; Derszko w Lubieniu wielkim 16; Lewicki w Horożanie maley, 20; Mickiewicz w Werbiszu, 12; Szczawiński w Bolchowcach, 45; Wołoszyński w Stebniku, 38; Kołowicz w Dobrohostowie, 40; Brzeziński w Horucku, 12; Raczkowski w Kropiwniku, 14; Kustrzycki w Letniey, 14; Chlibkiewicz w Medynicy, 12; Komarnicki w Liszni, 38; Iwanowski w Modryczu, 29; Witoszyński w Niedzwiedzy, 10; Kotowicz w Orowem, 24; Olszański w Ułyçznie, 25; Fedynkiewicz w Misthowicach, 14; Łapczyński w Babinie, 16; Czerlunczakiewicz w Barańczycach, 22; Łapczyński w Waniowicach, 15; Grabianka w Brzegach, 15; Kuszczykiewicz w Straszewicach, 14; Obłoszyński w Stronney, 21; Zahotyński w Strzyłkach, 24; Luzaki w Leninie wielkiey, 20; Mudrak w Wołoszynowey, 25; Paulewicz w Biliczu, 16; Baczyński w Strzelbicach, 44; Rewakowicz w Koble, 50; Kunasiewicz w Woli Koblańskiey, 31; Ilnicki w Jasionce Masiowey, 40; Hryniewiecki w Łomney, 62; Szaydzicki w Chaszczowie 60; Pacławski w Dnietrzyku dubowym, 33; Lewicki w Rypianie, 12; Węgrzynowicz w Hołowiecku, 12; Szeremet w Wołczu, 24; Jasienicki w Zukotynie, 34; Gaborski w Gwoździcu, 15; Topolnicki w Graziowey, 12; Witoszyński w Hołowicku, 30; Damianowski w Rozłuczu, 12; Szeremet w Lipiu, 40; Demianowski w Mszaney, 12; Polański w Tysowicy, 26; Szaydzicki w Michnowicy, 25; Kaczanowski w Dorosowie, 75; Nowakowski w Bykowie, 21; Leszczyński w Łużku dolnym, 36; Kociszewski w Łuce, 23; Kotowicz w Bronniey, 26; Hołubowski w Mokrzanach, 18; Nanowski w Wołoszczy, 23; Lityński w Bilinie, 22; Kondrowicz w Hruszowie, 20; Hurkiewicz w Jasienicy solney, 28; Mussakowski w Tynowie, 43; Giletowicz w Prussach, 27.

W Cyrkule Sanockim: Smereczański w Dźwiniaczu, 12; Dniestrzański w Berehach, 12; Rastowiecki w Łobozewie, 16; Łuzecki w Bandrowie, 24; Daszkiewicz w Nanowey, 14; Rastawiecki w Łopusznicy, 22; Pozakowski w Ustrzykach, 18; Czaykowski w Baligrodzie, 26; Towarnicki w Przedziebnicy, 10; Giletowicz w Tarnawie, 22; Wisłocki w Bednarce, 30; Męciński w Hańczowey, 14; Przystopski w Małasławiu, 14; Wisłocki w Menzinie, 17.

W Cyrkule Rzeszowskim: Polański w Ozanney, 13.

Ze strony Gmin nadeszły świeże poniższe oświadczenia na uposażenie nowych szkół gminnych, iako to:

W Cyrkule Jasielskim: ofiarowała Gmina Lipna, 27 ZR. i 20 korcy zboża i ziemniaków; Desznica, 18 ZR.; Grabozynna, 45 ZR.; Krępna i Kołtan, 24 kor. zb.; Olchowiec, Ropianka i Wisznica, 25 ZR.; Radocina i Długie, 29 ZR., i 18 kor. zboża i ziemiaków; Rostayne i Swiątkówka 8 ZR., i 8 kor. zb.; Wola Cieklińska, 11 ZR.; Wołowice, 13 ZR. 57 Kr., i 17 kor. zboża i ziemniaków.

W Cyrkule Sandeckim: Milik, 15 ZR., i 8 kor. zb., Lubowa, 16 ZR. 30 Kr., i 4 kor. zb.; Nowawieś, 30 ZR. i 6 kor. ziem.; Królowa Ruska 7 ZR. 45 Kr. i 15 kor. zb.

W Cyrkule Sanockim: Dydowa, 40 ZR. i 16 kor. zb. i ziem.; Tarnawa wyżnia, 27 ZR. i 6 3/4 kor. zb.; Zurawin, 18 kor. zb.; Polana, 16 ZR. i 14 kor. zb. i ziem.

W Cyrkule Przemyślskim: Przemyślskie przedmieście Błonie, 40 ZR.; Bunow, 10 ZR. i 6 kor. zb.; Młyny, 25 ZR. i 3 1/2 kor. zb.; Krzywcza, 65 ZR.; Roszelszyce, 30 ZR.; Bachów, 30 ZR. i 3 1/4 kor. zb.; Babice, 40 ZR. i 2 kor. zb.

W Cyrkule Samborskim: Kulczyce, 100 ZR.; Horożana mała, 24 ZR. i 6 kor. zb.; Werbiż: 15 ZR. 12 Kr. i 4 3/4 kor. zb. Lubień wielki, 25 ZR. i 7 kor. zb.; Sokolniki, 25 ZR. i 6 kor. zb.; Kropiwniki 86 ZR. 40 Kr. i 3 3/4 kor. zb. Stebnik, 70 ZR.; Lesznica, 40 ZR.; Niedzwiedza, 20 ZR.; Torczynowice, 30 ZR. i 12 1/2 kor. zb.; Nowosielce, 16 kor. zb.; Kupnowice, 8 kor. zb.; Rodzialnów 7 kor. zb.; Kropielniki, 9 ZR. i 6 1/2 kor. zb.; Kościelniki, 10 ZR. 15 Kr. i 7 kor. zb.; Wańkowa, 10 ZR. 30 Kr. i 7 3/4 kor. zb.; Uherce, 29 ZR. i 3 [illegible] kor. zb.; Szołominice, 50 ZR. i 6 kor. z.; Ho[illegible]vieńka, 25 ZR. i 2 kor. zb.; Czaykowice, 150 ZR. i 7 kor. zb.; Komarno, 130 ZR.

W Cyrkule Żo[illegible]kiewskim: Mosty wielkie 150 ZR.; Rzeczyna, [illegible] ZR. i 13 kor. zb; Machnów, 100 ZR.; Pod[illegible], 30 ZR. i 10 kor. zb.; Wierzbica 20 ZR. i 12 1/2 kor. zb

Według doniesienia Konsystorza szczególniey popisali się:

JXX. Monasterski, Dziekan Jarosławski, i Błoński, Dziekan Kulikowski, za których gorliwem staraniem wiele szkół gminnych utworzyło się.

JX. Dawidowicz Pleban w Radymnie, który dom na szkołę sam naiął, sprzęty szkolne sprawił, ubogie dzieci książkami szkolnemi opatruie, uczeniu młodzieży naypilniey się poświęca.

JXX. Plebani, Kaczanowski, Żelechowski, Marszałkiewicz i Pohorecki, w Cyrkule Przemyślskim; Hołubowski, Mokrzański i Leszczyński, w Cyrkule Samborskim; tudzież Kowalski, w Cyrkule Żółkiewskim; którzy we własnych pomieszkaniach swoich nauki szkolne daia, ubogie dzieci książkami szkolnemi opatruia, i potrzeby szkolne własnym sprawiaia kosztem.

JX. Błoński, Pleban Żołtaniecki w Cyrkule Żółkiewskim, kształci kilka osób do służby nauczycielskiey.

JX. Czaykowski, Pleban Jaworowski w Cyrkule Przemyślskim, odstąpił nazawsze własny budynek do użytku szkoły.

P. Xawery Michalski, Kontrolor przy kameralney Prefekturze Łomnieńskiey, w Cyrkule Samborskim, okazał szczególnieyszą gorliwość przy utwarzaniu nowych szkół gminnych.

P. Rudzyński, dziedzic Dobraczyna w Cyrkule Żółkiewskim, poświęcił wygodny budynek na użytek szkolny.

P. Jędrzeiowski, dziedzic Glińska w Cyrkule Żółkiewskim, ofiarował na uposażenie szkoły 5 morgów pola ornego i łąkę.

Dominium Walawa i P. Hrabia Mniszek, dziedzic Drozdowic w Cyrkule Przemyślskim, dostarczyli materyałów na wystawione iuż budynki szkolne.

Gilewicz, Przysięzny Mużyłowicki w Cyrkule Przemyślskim, obowiązał się na utrzymanie nauczyciela, co rok po 8 garcy zboża i po 30 ZR. w monecie konwencyyney dawać.

Teodor Netreba i Teodor Szewczyk, Przełożeni gminni Kunińscy w Cyrkule Żółkiewskim, sprawili własnym kosztem potrzeby szkolne.

Wiadomości zagraniczne.

Kraie Barbaryyskie.

P. Macdonald, Konzul Angielski w Algierze, napisał do Ajenta swoiego w Plymouth, co następuie: „Dey schronił się, iak wiadomo, do zamku, który górnie nad miastem, gdzie się mocno oszańcował, i gdzie ogromne swoie skarby złożył. Nie lęka się tam nieprzyiaciół i publicznie ogłosił: iż żaden traktat, zawarty przez poprzedników iego, bynaymniey go nie obowiązuie, lubo dawniey oświadczył, iż chce ich dotrzymać. Nie przyymuie żadnego w tey mierze przełożenia Konzulów, i każdemu, ktoby tym końcum śmiał zbliżyć się do niego, ucięciem głowy zagroził. Pewny człowiek, którego za prawego Następcę uważano, uderzył niedawno na niego na czele 400 Janczarów; lecz pokonany, nie został natychmiast rozsiekanym; owszem Dey, z nadzwyczaynem u Barbarzyńców umiarkowaniem, darował mu życie, posłał go na korwetę Tunetańską, stoiącą w porcie, dał mu 1,500 piastrów na drogę, i kazał strzelać z dział, gdy odpływał."

Ostatnie wiadomości z Algieru (których daty nie wyrażono), odebrane w Genui dnia 8. Stycznia, donoszą, że to miasto iest ieszcze ciągle łupem naytrwożliwszey obawy, gwałtów i rabunków. Po pierwszym buncie, który śmiałem postanowieniem Deja zniweczonym został, wybuchnął drugi, w którym przyszło za murami miasta do potyczki między żołnierzami Tureckimi i buntownikami. Ci zostali pokonani, lecz Dey przebaczył hersztom i kazał ich tylko zamknąć w więzieniu. Powietrze morowe srożyło się ciągle, i sprzątało codziennie 25 do 30 ludzi.

Indye Wschodnie.

Gdy kraina Ceylon przed kilku latami, po zniesieniu Cesarstwa w Kandy, do Korony Angielskiey (ale nie do kompanii Wschodnio-Indyyskiey) wcielona została, otrzymała konstytucyę, różniącą się od wszystkich innych, które we Wschodnio-Indyyskich posiadłościach Angielskich zaprowadzone zostały. W tych bowiem wszystkie wyższe urzędy sędziowskie i poborcze osadzone są Anglikami, zaś w Ceylonie powierzone sądownictwo Adigrasom (rodowitey dziedziczney Szlachcie tameczney), pod naywyższem przewodnictwem Rządu Angielskiego. Urządzenie to przewyższa naśmielsze oczekiwania; bowiem nie tylko nayścisleyszy panuie porządek, ale nawet Lud, dawniey skryty, chytry i nieposłuszny, uspokoił się zupełnie i okaznie przez to ukontentowanie swoie, że często od wyroków rodowitych Sędziów swoich odwołuie się do naywyższey Władzy Angielskiey. Bezstronny wymiar sprawiedliwości i ustanie dowolności despotyczney, którą dawniey nie tylko Sułtan, ale i Adigarsy wykonywali, iest całkiem nowem, radośnem zjawiskiem dla Ludu. Z tego to powodu wzmaga się tam przemysł i handel.

N i e m c y.

P. Kocebue, wydawca Tygodnika literackiego (*z którego umieściliśmy już wyjątek w numerze 15stym gazety naszey*) ogłosił, że nowa edycya pierwszych numerów tegoż Tygodnika przedsięwzięta została. Przy sposobności tego ogłoszenia, pisze P. Kocebue: „Byłoby to próżnem udawaniem, gdyby wydawca nie rad przyznawał się, że mu to wielką radość sprawia, iż pismo swoie pochwałą liczney Publiczności zaszczycone widzi. Zawsze on był tego zdania, że czciciele zdrowego rozumu ludzkiego daleko są licznieysi od głów zagorzałych; tylko, że pierwsi nie tak głośno krzyczą, iak drugie, nie radzi z niemi na targowicę występuią, przezco też ich nie spostrzegamy. To zdanie (pisze daley) przewybornie się teraz potwierdziło; ledwie albowiem dwa upłynęły miesiące, iakeśmy prostą chorągiew zdrowego rozumu i prawości podnieśli, a iuż ią zaraz tyle rozumnych ludzi otoczyło. Wydawca iest nawet tak szczęśliwym, że między Prenumeratorami, ukochanego Monarchę swoiego (N. Cesarza Wszech Rossyy) liczyć może.“

Pomówiwszy P. Kocebue w powyższem uwiadomieniu o celu swoiego Tygodnika literackiego, a w urządzeniu Niemieckiey gazety literackiey nieco wytknąwszy, czyni poniższe własne wyznania (confessions):

„Dla uzupełnienia tego, co czytelnikom naszym udzielić za rzecz potrzebną poczytuiemy, mamy ieszcze tylko nieco namienić o zdaniach politycznych, które tu i owdzie oświadczamy, a które ze zdaniami modnemi częstokroć nie zgadzaią się. Był czas, gdzie także i nam roiło się w głowie o demokracyach, o konstytucyach, o wolności druku, i t. d., i gdzieśmy sobie marzyli, że bez tych rzeczy pomyślność powszechna ostać się nie może. Tymczasem takżeśmy bardzo często czytywali, i tęśmy sobie naukę dobrze w pamięć wbili, że prawie nigdy nie korzysta się z doświadczeń, które nam dzieie wskazuią. Dla tego staliśmy się uważnieyszymi na dzieie czasów naszych, i postanowiliśmy starać się o to, aby nas nie dotknął wyrzut, żeśmy z nich żadnego pożytku nie brali. Z tąd atoli poszło, że się zdania nasze o wielu rzeczach zmienić, a nasze nadzieie nie w iednych rzeczach pokładane, niezmiernie zmnieyszyć się musiały. Tak tedy powstało teraźnieysze przekonanie nasze: że demokracye tylko poiedyncze miasta uszczęśliwiaią; że Monarchiia iest naturalnieyszym i nayłepszym kształtem Rzadu; że Stany ze wszech miar tak Monarsze, iako też i Ludowi pożytecznemi bydź mogą; że atoli nie rodzay oppozycyi przeciwko Monarsze składać, lecz tylko starszymi synami Domu bydź powinny, którzy Oycu swoiemu przyiaźnie doradzać, nie zaś przepisywać mu mogą; że nakoniec bezwarunkowa wolność druku wprawdzie wiele pożytku, lecz ieszcze więcey szkody przynosi. Te to są w oczach naszych skarby doświadczenia, których tu okazać mieysce nie dozwala, względem których atoli, zapatruiąc się na epokę ostatnich lat 25ciu, w przekonaniu naszem przedysputować się nie damy. Kogo te zdania nasze obrażaią, ten niech pisma naszego nie czyta; nie może bowiem obeyśdź się bez tego, abyśmy ich przy sposobności często nie oświadczali. Lecz kogo, tak iak nas, wiek i doświadczenie ostudziły; kto równie, iak my, dosyć toleruiący ma sposób myślenia, ażeby także i owym, którzy innego są zdania (byle tylko nie z pobocznych zamiarów) dobrze życzył, ten niechay przyiacielską poda nam rękę.“

Pisma publiczne zawieraią następuiący artykuł z Frankfórtu nad Menem: „Na długo pożądane przedstawienie Senatu naszego wolnego Miasta, zniosło Ciało prawodawcze dnia 1. Stycznia poddańcze służebnictwo włościan, i zostaiące z niem w związku przychody, a zniosło ie bez wszelkiego wynagrodzenia miasta, i z owym pięknym i rozczulaiącym zapałem dla tego wszystkiego, co iest szlachetnem sprawiedliwem i ludzkiem, będącem — niech tam sobie niektórzy ludzie mówią, co chcą — rysem charakteru czasu naszego. Ten duch iest po naywiększey części dziełem opinii publiczney, którą tylko prassa drukarska zrodzić mogła.“

Przyiechali do Lwowa od dnia 31go Stycznia do 5go Lutego.

W. Czarnecki Władysław, z Rossyi. — W. Czaykowski Norbert, z Pawłowa. — JX. Laudi Ludwik, z Multan. — W. Lewicki Gabryel, z Rossyi. — W. Mituszyński Mikołay, z Żółkwi. — W. Podolski Wicenty, z Liska. — W. Raciborowski Ludwik, z Rossyi. — W. Raab Edward, z Jass. — W. Szybalski Józef, z Niemierowa.

Wyiechali ze Lwowa od dnia 2go do 5go Lutego.

W. Białobrzeski, do Sambora. — W. Kruszelnicki, do Żółkwi. — W. Medyński, do Twierdzy. — W. Niezabitowski, do Żółkwi. — W. Olszański Mikołay, i W. Bösler Józef, do Sambora. — W. Włodek Adam, do Rossyi. — W. Żurawski, do Drohobyczy.